

ULUM

Dini Tetkikler Dergisi
Journal of Religious Inquiries
مجلة الدراسات الدينية

علوم

www.dergipark.gov.tr/ulum

From the Editor

Greetings,

It is a great pleasure to introduce the first issue of volume 3 of *ULUM*. This issue features five research articles, two translations, and a thesis summary.

Hasan Yerkazan investigates the current situation of religious education provided by the mosque staffs in Germany for originally Turkish children. He conducts his research through questionnaires prepared for religious officials appointed by the Presidency of Religious Affairs. The study concludes that the physical conditions of classes in the mosques require improvement and the social relations between students and teachers necessitates a closer dialogue for quality teaching.

Examining evil problem with a specific focus on misunderstandings regarding the issue, Abdullah Pakoğlu first provides a historical account of the evil problem, then explains how this problem is perceived and understood with different approaches. He categories five different mistakes in understanding the evil problem. The main objective of the study is that when the right methods are applied to the analysis of the evil problem, it will be clear that the eventual solution lies in strong faith.

Canan Seyfeli contributes to this issue of *ULUM* with the research paper about Byzantine Paulicians (7-12th centuries) and their religious doctrines and practices. Paulicians, being labelled as heretics by the mainstream Christianity, appear to be different from them on doctrinal matters, such as the Trinity, accepting only some texts of the Bible, and on interpreting the scripture. The paper concludes by presenting the main findings regarding the history and religious beliefs of the Paulicians.

Mehmet Ata Az provides us with an insight into the matter of *khalq al-Qur'an* (creadetness of the Qur'an) which is the most debated problem of Islamic intellectual history. While the discussion of *khalq al-Qur'an* centers on the divine attribute *kalām* (God's speech), the paper examines the terminology and concepts of the debate and the way different Islamic groups interpreted this terminology.

The fifth paper by Mehmet Cakirtas examines the concept "qatl" and its historical background through an analysis of Qur'anic texts. The main objective of the study is that in the Qur'an, the term *qatl* can be categorised under seven types, which can be read with the light of *Sira* sources.

The paper, "The Basic Matters in the Formative Period of *Kalām*" by A. Işık and M.S. Yılmaz presents an analysis of social-political background in which *ilm al-kalām* emerged. While doing so, the research focuses on the three key concepts: *imāmah* (caliphate), *murtakib al-kabīrah* (the problem of the grave sinner), and *qadar* (predestination). The main conclusion of the research is that *kalām*, as the fundamental branch of

Islamic intellectual tradition, is formed on a multi-dimensional context/background which affected the way Islam intellectuals and apologists defend and debate the religious matters. Therefore, the paper maintains that institutional matters of Islamic history should be understood through contextual reading.

Hayati Aydin contributes this issue with the title “*Will (Irāda), Resolution (‘Azm) and Reliance on God (Tawakkul) in the Qur’ān*” where he explores the concepts *will (irāda)*, *resolution (‘azm)* and *reliance on God (tawakkul)* in connection with having faith in God’s power and will. The study concludes that a believer’s success comes eventually if s/he endeavours and faithfully relies on God’s will.

In his summary of doctorate thesis, Abdullah Taha Orhan studies Abd al-Raḥīm Karahisāri’s (d. 1483-94) perception of Sufism through his work entitled *Munyat al-Abrār and Ghunyat al-Akhyār*. While the first parts of the thesis shed some light on the biography of Karahisāri by reflecting the social and cultural aspects of his life and the period he lived in, the final chapters analyse the texts of *Munyat al-Abrār* with special focus on the features of different manuscript copies and the content of the book. While the research provides new findings regarding Karahisāri’s life, the primary conclusion of the thesis is that Karahisāri’s understanding of Sufism is deeply affected by Akbarian metaphysics, Ibn al-‘Arabī and al-Qunawī.

It is an honour to announce that our journal *ULUM*, which is founded in 2018 by Dr Abdullah Demir, will continue its journey under the supervision of “The Islamic Sciences Education and Research Centre” founded by the academic staff of Ankara Yildirim Beyazit University Faculty of Islamic Sciences. The new editor of *ULUM* will be Assistant Professor Mehmet Ata Az. The coming issues of *ULUM* will provide both English and Turkish texts of the papers.

We would like to thank the editorial team, referees, authors, and readers who generously contribute to our journal *ULUM*. A special acknowledgement is for Dr Abdullah Demir for his endeavour to introduce a journal publishing papers in English on various topics of Islamic Studies.

We wish you the very best and looking forward to announcing our next issue which will be published with the new and fresh editorial board!

Dr. Zeynep YÜCEDOĞRU
Bitlis Eren University
Faculty of Islamic Sciences
Department of Religious Sciences
Bitlis, TURKEY
zyucedogru@beu.edu.tr
ORCID: 0000-0003-4931-6148

Editörden

Kıymetli Okurlar,

Beş araştırma makalesi, iki tercüme ve bir doktora tez özetinden oluşan *ULUM* dergisinin 3. cildinin ilk sayısını takdim etmekten mutluluk duymaktayız.

Sayıda yer alan ilk makalede, Hasan Yerkazan Almanya'daki camilerde Türk çocuklar ve gençler için din görevlileri tarafından verilen dini eğitimini ele almaktadır. Yerkazan'ın çalışmasının temelini Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından atanan din görevlilerinin doldurduğu anketleri oluşturmuştur. Makalenin temel sonucu, camilerdeki sınıfların fiziksel imkanlarının geliştirilmeye ihtiyaç duyduğu ve daha kaliteli bir dini eğitimin dini görevliler ve öğrenciler arasında daha yakın bir diyalogu gerektirdiğidir.

İkinci makalede, kötülük problemini bu hususa dair yanlış anlaşılmalara odaklanarak konu edinen Abdullah Pakoğlu, ilk olarak konunun tarihsel sürecini ele almakta daha sonra ise mevzunun farklı dînî gruplar arasında nasıl anlaşıldığını açıklamaktadır. Çalışmanın temel argümanlarından biri kötülük problemini izah ederken doğru metot ve terminoloji uygulandığında nihaî çözümün güçlü bir imanda olduğudur.

Canan Seyfeli “Bizans Pavlikyanları: İnanç ve Pratikler” adlı makalesi ile dergimizin bu sayısına katkıda bulunmaktadır. Ana akım Hıristiyanlar tarafından heretik sayılan Pavlikyanlar, teslis gibi doktrinsel inançlar ve Kitâb-ı Mukaddes'in sadece belirli metinlerini kabul etme ve farklı yorumlama gibi hususlarda ayrılmaktadırlar. Makalenin son bölümü Pavlikyanların tarihi, inançları ve ibadetleri hakkında temel bulguları sunmaktadır.

Mehmet Ata Az, İslam ilim ve entelektüel tarihin en tartışmalı konularından biri olan Kur'an'ın yaratılmışlığı hususunu izah etmektedir. Araştırma halku'l-Kur'an meselesini ilâhî sıfatlardan kelâm üzerine yoğunlaşarak incelemekte ve aynı zamanda mevzuya dair terminoloji ve teknik ifadeleri bunların farklı gruplar arasında nasıl anlaşıldığını ele almaktadır.

Bu sayımızın beşinci makalesi *katl* ifadesi ve tarihçesini Kur'ân metinleri üzerinden incelemektedir. Araştırmanın temel argümanlarından biri Kur'ân metinlerinde geçen *katl* kavramının Siret eserleri ışığında yedi kategoriye ayrılacağıdır.

“Kelâm İlminin Teşekkül Sürecindeki Temel Sorunlar” isimli çalışması ile Ayhan Işık ve M.Selim Yılmaz kelâm ilminin ortaya çıktığı sürecin sosyo-politik arka planı hakkında bir analiz sunmaktadırlar. Bu analizde üç kavram üzerine odaklanılmaktadır: Hilafet, mürtekeb-i kebîre ve kader. Çalışmanın ulaştığı nihaî kanılardan biri, konunun İslam entellektüel geleneğinin ana birimlerinden olan ilm-i kelâm âlimlerinin ve müslüman entellektüellerinin düşünce yapısını ve tartışma usûlünü etkileyecek birçok boyutlu bir arka plan oluşturmuş olduğudur. Bu nedenle, araştırmada kelâm ilminin meselelerinin bağlama dayalı bir okuma ve anlama gerektirdiği vurgulanmaktadır.

Hayati Aydın bu sayımıza “Kur'ân'da İrâde, Azm ve Tevekkül” adlı makalesi ile katkıda bulunmakta ve irade, azm ve tevekkül kavramlarını Allah'ın kudreti ve iradesine inanç ile ilişkili olarak ele almaktadır.

Araştırmada, inanırın nihaî başarısının her türlü gayreti ve çabayı gösterdikten sonra Allah'ın iradesine güçlü bir imanla tevekküle bağlı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Sayımızın son çalışmasında Abdullah Taha Orhan, Abdülrahîm Karahisâri'nin *Münyetü'l-Ebrâr ve Gunyetü'l-Ahyâr* eserinin incelemesini yaptığını doktora tez araştırmasının özetini sunmaktadır. Tezin ilk bölümleri Karahisâri'nin hayatının kültürel ve sosyal yönüne değinen bir biyografi aktarmakta iken diğer bölümler *Münyetü'l-Ebrâr*'ın farklı el yazma nüshaları, özelliklerini ve içeriğini analiz etmektedir. Tez çalışması, Karahisâri'nin biyografisine dair bilinmeyen birçok hususu açığa çıkarmakta ve onun sufliğinin önemli ölçüde Ekberiyeye metafiziğinden etkilendiği sonucuna varmaktadır.

2018 yılında Dr. Abdullah Demir tarafından yayımlanmaya başlayan dergimiz, bu sayımızdan itibaren Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğretim üyelerince kurulan "İslami İlimler Eğitim ve Araştırma Merkezi" tarafından yayımlanacaktır. Derginin editör ekibinde de değişiklik olacaktır. Önümüzdeki sayıdan itibaren *ULUM*, Doç. Dr. Mehmet Ata Az'ın editörlüğünde yeni alan editörleri ve Yayın Kurulu ile İngilizce-Türkçe çift dilli olarak yayın hayatına devam edecektir.

Index Islamicus'ta taranan ve DOAJ'da yer alan dergimizin bu aşamaya gelmesinde emek ve katkıları olan editör ve Yayın Kurulu üyeleri ile hakem, yazar ve okurlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

En iyi dileklerimizi iletiyor ve yeni editör ekibimiz tarafından yayımlanacak olan bir sonraki sayımızı sizlere ilan etmeyi sabırsızlıkla bekliyoruz!

Dr. Zeynep YÜCEDOĞRU
Bitlis Eren Üniversitesi
İslami İlimler Fakültesi
Din Bilimleri Bölümü
Bitlis, TÜRKİYE
zyucedogru@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4931-6148